

ДОДАТОК IV

МІНІМАЛЬНІ СТАНДАРТИ ДЛЯ ОСІБ, ЯКІ ПРОВОДЯТЬ ПРАКТИЧНІ ІСПИТИ НА ПРАВО КЕРУВАТИ ТРАНСПОРТНИМИ ЗАСОБАМИ

1. Компетентності, якими повинен володіти екзаменатор з керування транспортними засобами

1.1. Особа, уповноважена здійснювати практичне оцінювання якості керування кандидатів у механічному транспортному засобі, повинна мати знання, навички та розуміння в межах тем, перелічених у пунктах 1.2 – 1.6.

1.2. Компетентності екзаменатора повинні дозволяти йому оцінювати результати кандидата, що бажає отримати посвідчення водія тієї категорії, на яку він складає іспит.

1.3. Знання й розуміння керування та оцінювання, а саме:

- теорії поведінки під час керування транспортним засобом,
- сприйняття загроз та уникання аварій,
- навчального плану, що визначає вимоги до іспиту на право керувати транспортним засобом,
- вимог до іспиту на право керувати транспортним засобом,
- відповідних законів про дороги й дорожній рух, у тому числі відповідного національного законодавства й законодавства ЄС, а також пояснювальних настанов,
- теорії та методик оцінювання,
- обережного керування.

1.4. Навички оцінювання:

- здатність уважно спостерігати, контролювати й оцінювати загальну компетентність кандидата, зокрема:
- правильно й всебічно визначати небезпечні ситуації,
- точно визначати причини та ймовірні наслідки таких ситуацій,
- набувати компетентності та розпізнавати помилки,
- дотримуватись єдиного й послідовного підходу до оцінювання,
- швидко засвоювати інформацію й виділяти ключові моменти,
- передбачати події, виявляти ймовірні проблеми й визначати способи їх вирішення;
- своєчасно та конструктивно реагувати.

1.5. Власні навички керування:

- Особа, уповноважена проводити практичний іспит на право керувати транспортним засобом певної категорії, повинна вміти керувати механічним транспортним засобом відповідної категорії на стабільно високому рівні.

1.6. Якість обслуговування:

- визначати й повідомляти, що саме кандидат може очікувати на іспиті,
- чітко викладати думки, обираючи зміст, стиль і формулювання, прийнятні для слухачів і доречні в такій ситуації, а також відповідати на питання кандидатів,
- надавати чіткі зауваження та пояснення щодо результатів іспиту,
- ставитись до кандидатів з повагою і без проявів дискримінації.

1.7. Знання про технічні й фізичні характеристики транспортних засобів:

— знання про технічні характеристики транспортного засобу, зокрема: рульове керування, шини, гальма, зовнішні світлові прилади, особливо в мотоциклах і у великогазових транспортних засобах,

— безпека завантаження,

— знання про фізичні характеристики транспортного засобу, такі як швидкість, тертя, динаміка, енергія.

1.8. Керування в економічній з точки зору витрати пального та безпечний для довкілля спосіб.

2. Загальні умови

2.1. Екзаменатор з керування транспортними засобами категорії В:

(а) повинен бути власником посвідчення категорії В протягом щонайменше 3 років;

(б) повинен бути не молодше 23 років;

(с) повинен успішно пройти первинну кваліфікацію, передбачену пунктом 3 цього додатка, і подальші процедури забезпечення якості та періодичне навчання, як це передбачено пунктом 4 цього додатка;

(д) повинен здобути професійно-технічну освіту, що дозволяє отримати щонайменше 3 рівень, як це визначено Рішенням Ради 85/368/ЄЕС від 16 липня 1985 року про відповідність професійно-технічних кваліфікацій між державами-членами Європейського Співтовариства

(е) не може одночасно працювати інструктором з керування в автошколі.

2.2. Екзаменатор з керування транспортними засобами інших категорій:

(а) повинен мати посвідчення водія відповідної категорії, або мати еквівалентні знання, підтверджені належною професійною кваліфікацією;

(б) повинен успішно пройти первинну кваліфікацію, передбачену пунктом 3 цього додатка, і подальші процедури забезпечення якості та періодичне навчання, як це передбачено пунктом 4 цього додатка;

(с) повинен бути кваліфікованим екзаменатором з керування транспортними засобами категорії В протягом щонайменше 3 років; ця вимога може бути не обов'язковою за умови, що екзаменатор надасть докази:

— керування транспортним засобом відповідної категорії протягом щонайменше 5 років або

— теоретичного й практичного оцінювання здатності керування на рівні, вищому за рівень, необхідний для отримання посвідчення водія, через що така вимога стає непотрібною,

(д) повинен здобути професійно-технічну освіту, що дозволяє отримати щонайменше рівень 3, як це визначено в Рішенні 85/368/ЄЕС;

(е) не може одночасно працювати інструктором з керування в автошколі.

2.3. Еквівалентність

2.3.1. Держави-члени можуть дозволити екзаменатору проводити іспити на право керувати транспортними засобами категорій АМ, А1, А2 і А, якщо він здобув первинну кваліфікацію, передбачену пунктом 3 для однієї з цих категорій.

2.3.2. Держави-члени можуть дозволити екзаменатору проводити іспити на право керувати транспортними засобами категорій С1, С, D1 і D, якщо він здобув первинну кваліфікацію, передбачену пунктом 3 для однієї з цих категорій.

2.3.3. Держави-члени можуть дозволити екзаменатору проводити іспити на право керувати транспортними засобами категорій ВЕ, С1Е, СЕ, D1Е і DE, якщо він здобув первинну кваліфікацію, передбачену пунктом 3 для однієї з цих категорій.

3. Первинна кваліфікація

3.1. Первинне навчання

3.1.1. Перед тим як особа зможе отримати дозвіл проводити іспити на право керувати транспортними засобами, вона повинна задовільно виконати програму навчання, яку держава-член може передбачити для набуття компетентностей, зазначеної у пункті 1.

3.1.2. Держави-члени повинні визначити, чи зміст конкретної програми навчання стосуватиметься надання дозволу проводити іспити на право керувати транспортними засобами для отримання посвідчення водія лише однієї категорії або декількох категорій.

3.2. Екзамени

3.2.1. Перед тим як особа зможе отримати дозвіл проводити іспити на право керувати транспортними засобами, вона повинна продемонструвати задовільний рівень знань, розуміння, навичок та придатності за темами, зазначеними в пункті 1.

3.2.2. Держави-члени повинні проводити екзаменаційний процес, що оцінює компетентності особи в належний з точки зору педагогіки спосіб, як це визначено в пункті 1, зокрема в пункті 1.4. Екзаменаційний процес повинен включати як теоретичний, так і практичний елементи. Коли це доцільно, можна використовувати комп'ютерне оцінювання. Кожна держава-член має право визначати деталі стосовно характеру та тривалості будь-яких іспитів та оцінювань, що відбуваються в межах екзамену.

3.2.3. Держави-члени повинні визначити, чи зміст конкретної програми навчання стосуватиметься надання дозволу проводити іспити на право керувати транспортними засобами для отримання посвідчення водія лише однієї категорії чи декількох категорій.

4. Забезпечення якості та періодичне навчання

4.1. Забезпечення якості

4.1.1. У державах-членах діють процедури забезпечення якості, що дозволяють підтримувати рівень екзаменаторів з керування транспортними засобами.

4.1.2. Процедури забезпечення якості повинні включати нагляд за екзаменаторами під час роботи, подальше їх навчання та переатестацію, їхній постійний професійний розвиток, а також періодичний розгляд результатів іспитів на право керування транспортними засобами, які вони провели.

4.1.3. Держави-члени повинні передбачити, що кожен екзаменатор підлягає щорічній перевірці через застосування процедур забезпечення якості, перелічених у пункті 4.1.2. Крім того, держави-члени повинні передбачити, що кожен екзаменатор один раз на 5 років підлягає спостереженню під час проведення іспиту; тривалість спостереження в сумі становить щонайменше півдня, що дозволяє охопити кілька іспитів. У разі виявлення проблем необхідно вжити виправних заходів. Особа, яка здійснює контроль, повинна мати на це дозвіл держави-члена.

4.1.4. Держави-члени можуть передбачити, що, якщо екзаменатор, який має дозвіл проводити іспити на право керувати транспортними засобами для декількох категорій, відповідає вимозі щодо нагляду стосовно іспитів на одну категорію, він відповідає цій вимозі стосовно іспитів на декілька категорій.

4.1.5. Щоб забезпечити правильне й послідовне оцінювання, контроль і нагляд за роботою екзаменаторів повинен здійснювати орган, уповноважений державою-членом.

4.2. Періодичне навчання

4.2.1. Держави-члени передбачають, що екзаменатори з керування транспортними засобами,

щоб продовжити наданий їм дозвіл, незалежно від кількості категорій, для яких вони атестовані, проходять:

— мінімальне регулярне періодичне навчання, загальною тривалістю чотири дні за період у два роки, щоб:

— підтримувати й оновлювати необхідні знання й навички екзаменування,

— розвивати нові компетентності, що стали важливими для їхньої професійної діяльності,

— забезпечувати, щоб екзаменатор продовжував проводити іспити за справедливими та однаковими стандартами,

— мінімальне періодичне навчання, загальною тривалістю щонайменше п'ять днів за період у п'ять років,

— щоб придбати й підтримувати необхідні практичні навички керування транспортними засобами.

4.2.2. Держави-члени вживають відповідних заходів, аби забезпечити негайне проведення спеціального навчання для тих екзаменаторів, у роботі яких діюча система забезпечення якості виявила значні недоліки.

4.2.3. Періодичне навчання може набувати форми інструктажу, навчання в класі, звичайного або комп'ютерного навчання, та здійснюватися індивідуально або в групах. Воно може включати переатестацію відповідно до вимог, які держави-члени вважають належними.

4.2.4. Держави-члени можуть передбачити, що, якщо екзаменатор, який має дозвіл проводити іспити на право керувати транспортними засобами декількох категорій, відповідає вимозі щодо періодичного навчання стосовно іспитів на одну категорію, він відповідає цій вимозі стосовно іспитів на декілька категорій, у разі якщо умову, установлену в пункті 4.2.5, виконано.

4.2.5. Якщо екзаменатор не проводив іспитів на право керувати транспортними засобами певної категорії протягом 24 місяців, він повинен пройти відповідне повторне оцінювання перед тим, як йому буде надано дозвіл проводити іспити на право керувати транспортними засобами такої категорії. Таке повторне оцінювання можна здійснювати в рамках вимоги, установлені в пункті 4.2.1.

5. Набуті права

5.1. Держави-члени можуть дозволити особам, яким було надано право проводити іспити на право керувати транспортними засобами перед тим, як ці положення набули чинності, продовжувати проведення іспитів на право керувати транспортними засобами, незважаючи на те, що вони не отримали дозвіл відповідно до загальних умов, визначених у пункті 2, або процесу первинної кваліфікації, визначеному в пункті 3.

5.2. Тим не менш, такі екзаменатори повинні регулярно проходити процедури нагляду та забезпечення якості, визначені в пункті 4.